

Van Tim Keller verschenen

In alle redelijkheid – *Christelijk geloof voor welwillende sceptici*

De vrijgeveige God – *Recht naar het hart van het christelijk geloof*

Namaakgoden – *De lege beloften van geld, seks en macht
en de enige werkelijke hoop*

Ruim baan voor gerechtigheid – *Rechtvaardig worden
door Gods genade*

Kruistocht – *Het leven van koning Jezus*

Bevrijd van je zelf – *De weg naar echte christelijke blijdschap*

Het huwelijk – *Gods wijsheid over gevende liefde*

Goed werk – *Ons dagelijks werk en Gods plan voor de wereld*

Centrum-Kerk – *Het evangelie midden in je stad*

Galaten – *Om te lezen, te leren, te leiden*

Aan Gods hand door pijn en lijden

Ontmoetingen met Jezus – *Onverwachte antwoorden
op grote levensvragen*

Rechters – *Om te lezen, te leren, te leiden*

Bidden – *Vertrouwelijke omgang met de ontzagwekkende God*

Preken – *Geloof overbrengen in een sceptische tijd*

Romeinen 1-7 – *Om te lezen, te leren, te leiden*

Bewerkt naar de Bijbelstudie van

Tim Keller

ROMEINEN 1-7

Om te lezen,
te leren,
te leiden

 Uitgeverij Van Wijnen - Franeker

© 2014 Timothy Keller

Oorspronkelijke uitgever The Good Book Company, Epsom Engeland

Oorspronkelijke titel *Romans 1-7 For You*

© 2016 Nederlandse vertaling: Uitgeverij Van Wijnen, Postbus 172, 8800 AD Franeker
www.uitgeverijvanwijnen.nl

De Bijbelteksten zijn met toestemming van het Nederlands Bijbelgenootschap overgenomen uit de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV).

Vertaling Zwany Kamerman

Omslagontwerp Garage/BNO

ISBN 978 90 5194 498 3

NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Woord vooraf <i>door Carl Laferton</i>	7
Inleiding op de brief aan de Romeinen	9
1. Kennismaken met het evangelie – 1:1-17	14
2. De heidenen hebben het evangelie nodig – 1:18-32	31
3. Gelovigen hebben het evangelie nodig (deel een) – 2:1-16	48
4. Gelovigen hebben het evangelie nodig (deel twee) – 2:17-29	64
5. Iedereen heeft het evangelie nodig – 3:1-20	79
6. Een diamant tegen een donkere achtergrond – 3:21-31	96
7. Abraham en David – 4:1-25	114
8. Lijden en zekerheid – 5:1-11	132
9. Adam en Christus – 5:12-21	148
10. Eén met Christus – 6:1-14	166
11. Slaven van God – 6:15 – 7:6	183
12. De strijd tegen de zonde – 7:7-25	198
Woordenlijst	214
Bijlagen	220
Literatuurlijst	244

Woord vooraf

Deze Bijbelstudie neemt je mee naar het centrale thema van een Bijbelboek en past de inhoud ervan toe op jouw leven. *Romeinen 1-7 – om te lezen, te leren, te leiden* wil voor jou de Bijbel centraal stellen, Christus verhogen, relevant toepasbaar en gemakkelijk leesbaar zijn.

Je kunt dit boek op de volgende manieren gebruiken:

Om te lezen. Je kunt het gewoon van kaft tot kaft doorlezen als een boek dat bepaalde thema's, wijze lessen en lastige onderwerpen uit dit deel van de Schrift uitlegt en uitdiept.

Om te leren. Je kunt het boek ook doornemen in je dagelijkse stille tijd, of lezen naast een preken-serie of serie Bijbelstudies in jouw kerk. Elk hoofdstuk bestaat uit twee onderdelen. Aan het einde van elk onderdeel staan vragen om over na te denken.

Om te leiden. Je kunt het gebruiken als naslagwerk als je onderwijs moet geven, of dat nou in een kring of kleine groep is of in de kerk als geheel. Je zult merken dat lastige verzen en begrippen in heldere taal worden uitgelegd. Ook kom je thema's en voorbeelden ter verduidelijking tegen, met suggesties erbij hoe je die het beste kunt gebruiken.

De boeken in deze serie vormen geen commentaarreeks. Ze gaan

er niet van uit dat je de Bijbel in de grondtaal kunt lezen of enorm veel Bijbelkennis hebt. Verwijzingen naar Bijbelteksten zijn vetgedrukt zodat je ze gemakkelijk terug kunt vinden. Woorden die in het alledaags taalgebruik buiten de kerk weinig of in een andere betekenis worden gebruikt, zijn ook vetgedrukt als ze de eerste keer gebruikt worden. Achterin staat een woordenlijst waarin ze worden toegelicht.

Naast dit boek heeft Tim Keller ook een afzonderlijke studiegids geschreven voor gespreks- en Bijbelkringen of persoonlijk gebruik. Deze is verschenen onder de titel *Romeinen 1-7 – Gespreksgids*.

Onze bede is dat je al lezend niet zozeer onder de indruk raakt van de inhoud van dit boek maar van de inhoud van het boek dat het bespreekt, en dat je niet vol lof bent over de schrijver van dit boek maar over Degene op wie hij je verwijst.

Carl Laferton, redacteur

Inleiding op de brief aan de Romeinen

De brief aan de Romeinen verandert steeds opnieuw de wereld, omdat mensen erdoor veranderen.

Een van die mensen is John Stott, een voorganger uit Engeland. Stotts werk en toewijding aan de evangelieverkondiging heeft in de twintigste eeuw grote invloed gehad op de kerken in de VS en het Verenigd Koninkrijk en wellicht nog het meest in de ontwikkelingslanden. Hij schrijft over zijn:

‘haat-liefdeverhouding met Romeinen, vanwege de prachtige en tegelijk pijnlijke persoonlijke uitdagingen... Met name de zeer indrukwekkende uiteenzetting van Paulus over de algemene menselijke zonde en schuld in Romeinen 1:18-3:20 heeft me gered van het oppervlakkige evangelicalisme dat zich alleen bezighoudt met de behoeften die mensen gevoelen.’

(De boodschap van Romeinen)

Ongeveer 500 jaar voordat Paulus' woorden Stott inspireerden om zich in te zetten voor een evangelieverkondiging waarin het draait om onze relatie met God, veranderde de brief aan de Romeinen twee andere mannen op een manier die de kerk compleet zou hervormen.

Maarten Luther was een Duitse monnik die geleerd had dat God wilde dat hij een rechtvaardig leven leidde om gered te kunnen worden. Daarom was hij God gaan haten, omdat God hem eerst iets vroeg wat hij niet kon en hem vervolgens rustig liet mis-

lukken. Toen las en begreep Luther Romeinen 1:17 (HSV): 'Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof.' Luther schrijft dan:

'Ik deed mijn uiterste best om te begrijpen wat Paulus' woorden betekenden... de uitdrukking 'de gerechtigheid van God' stond mij daarbij in de weg, omdat ik die woorden opvatte als een gerechtigheid waarbij God rechtvaardig is en rechtvaardig handelt door de onrechtvaardigen te straffen. Hoewel ik een onberispelijke monnik was, stond ik als een zondaar voor God... daarom had ik die rechtvaardige en boze God niet lief, maar ik haatte hem en morde tegen hem...'

'Toen begreep ik dat de gerechtigheid van God de gerechtigheid is waarmee hij door genade en louter goedheid ons rechtvaardigt door het geloof. Daarop voelde ik mij als herboren, ik ging als door een open deur het paradijs binnen... ik was 'doorgebroken'. Eerder haatte ik de uitdrukking 'de gerechtigheid van God' maar nu werd die uitspraak het woord waarvan ik het meest hield en dat mij het sterkst troostte.'

(Brief aan de Romeinen)

Luthers doorbraak in Romeinen 1 leidde tot de herontdekking van het evangelie in Duitsland en heel Europa en daarmee tot de protestantse reformatie. Een van de grootste theologen en voorgangers in die reformatie was de Fransman Johannes Calvijn. Hij werkte in Geneve en sprak over de brief aan de Romeinen als zijn:

'toegang... tot de meest verborgen schatten in de Schriften... Het onderwerp van deze hoofdstukken kun je samenvatten als: de enige rechtvaardigheid van de mens

INLEIDING

ligt in de genade van God in Christus, die ons in het evangelie wordt aangeboden en door het geloof wordt aangenomen.’

(Verklaring van de Bijbel – Romeinen)

Zowel Luther als Calvijn maakte veel gebruik van de geschriften van een eerdere kerkleider, Augustinus. In de vierde eeuw na Christus was hij bisschop in Hippo (in het huidige Algerije). Augustinus had een christelijke moeder, maar hij keerde zich af van haar geloof. Hij ging overal op zoek naar de waarheid en besloot te leven zoals hij zelf wilde en verwekte een buitenechtelijk kind. Maar toen hij in Milaan woonde hoorde hij bisschop Ambrosius preken, een grootheid in de kerk van die tijd. Hij raakte wat hij had gehoord niet meer kwijt:

‘Mijn verwarde hart bracht me naar buiten in de tuin waar niemand zich kon bemoeien met de vurige strijd met mijzelf waarin ik was verwickeld ... ik worstelde met mijn boeien. Plotseling hoorde ik een kinderstem in het huis naast mij ... “Neem en lees, neem en lees.” (Ik nam) het boek van de apostel (n.l. Romeinen), sloeg het open en las in stilte de eerste passage waarop mijn oog viel: “Laten we ons onthouden van bras- en slemppartijen, ontucht en losbandigheid, tweespalt en jaloezie. Omkleed u met de Heer Jezus en geef niet toe aan uw eigen ik dat begeerten in u opwekt” (13:13-14). Ik wilde en hoefde niet verder te lezen. Meteen bij de laatste woorden van deze zin stroomde als het ware een licht van zekerheid in mijn hart. Er bleef geen schaduw van twijfel over.’

(Belijdenissen, Boek VIII, hoofdstuk 12)

Zo gebruikte God het boek Romeinen om de man tot geloof te

brenge die misschien wel de grootste invloed op de kerk heeft gehad in de tijd tussen Paulus zelf en Luther, duizend jaar later.

Hoe kan het dat de brief aan de Romeinen levens en zelfs de geschiedenis heeft veranderd? Omdat het in die brief over het evangelie gaat. Paulus schreef hem rond het jaar 57 aan de gemeente in Rome, omdat hij wilde dat de gelovigen eerst het evangelie zouden begrijpen en het dan zouden ervaren. Hij wilde die fantastische bevrijding overbrengen. Waarschijnlijk heeft hij deze brief tijdens zijn derde zendingsreis geschreven, mogelijk vanuit Korinte in Griekenland. Hij had de Romeinse christenen nog nooit ontmoet, maar hoopte hen snel te kunnen bezoeken. Kennelijk was het een gemeente die geplaagd werd door spanningen tussen Joodse christenen en christenen uit de heidenen. Hoewel Paulus hen niet persoonlijk kende, wist hij wat ze het hardst nodig hadden – het evangelie.

Het 'evangelie van God' (1:1) is de verkondiging van Gods gerechtigheid, zoals Luther en Calvijn ook zo krachtig beschreven hebben. Gods volmaaktheid en heiligheid zijn zichtbaar

Paulus laat zien hoe we kunnen genieten van ontvangen gerechtigheid.

geworden in het leven en de dood van Jezus Christus; *en* die volmaaktheid wordt ons aangeboden, gratis, door het leven en het sterven van Jezus Christus. Dat is het 'evangelie' uit Romeinen. Paulus zal ons daarnaast ook duidelijk maken dat God niet alleen zondaars rechtvaardigt, maar ook dat wij in ons leven kunnen *genieten* van dit zeer kostbare geschenk van God. Het zorgt voor grote, diepgaan-

INLEIDING

de veranderingen in ons gedrag en zelfs in ons karakter.

Als we deze brief vandaag lezen en overdenken moeten we, net als vele anderen, bereid zijn om ons hart te laten vormen en ons leven te laten veranderen door het geschenk van Gods gerechtigheid. Romeinen vraagt om een antwoord op de vraag: *Is in mij, net als in Luther, de bevrijding en de vrijheid doorgebroken die het evangelie brengt, zowel voor mijn huidige leven als mijn toekomstige leven?*

Er is over Romeinen mogelijk meer geschreven dan over welk ander Bijbelboek ook. De structuur en de benadering zijn veelbesproken onderwerpen in heel de geschiedenis van de kerk. In de bijlagen heb ik een gedetailleerd overzicht opgenomen van de eerste zeven hoofdstukken van de brief, om de grote lijn en logica in Paulus' redenering zichtbaar te maken. Verder besteed ik aandacht aan wat de Bijbel zegt over afgoderij, omdat dat de basis is voor de manier waarop Paulus in de eerste drie hoofdstukken over zonde en gerechtigheid schrijft. Ik sluit af met een korte beschrijving van en mijn reactie op recente discussies over aan wie deze brief eigenlijk gericht is en wat Paulus hun heeft te zeggen.

Dit boek is niet bedoeld als de definitieve of meest complete behandeling van de brief aan de Romeinen! Het is geen commentaar, dat gaat veel dieper op de tekst in en het is ook geen reactie op recent of ouder wetenschappelijk onderzoek. Dit boek is bedoeld als een gids met uitleg, om het woord te openen en te laten zien hoe je het kunt toepassen in je leven. Ik bid dat het je zal helpen om, zoals Luther het zei, een doorbraak mee te maken in de manier waarop je het evangelie begrijpt, in de manier waarop je het evangelie ervaart, of beide.

Romeinen 1 vers 1-17

1. Kennismaken met het evangelie

In Romeinen gaat het vooral over het **evangelie**¹. De brief is geschreven door een man die leefde voor het evangelie en in wiens leven het effect van het evangelie duidelijk zichtbaar is. Het is dan ook geen verrassing dat het begin van de brief helemaal over het evangelie gaat.

Uitgekozen voor het evangelie

In de oudheid begon een brief met de naam van de schrijver. Hier is de schrijver 'Paulus'. Hij is allereerst een christen, een 'dienaar van Christus Jezus' (**vers 1**²). Letterlijk gaat het hier om een slaaf – *doulos*. Net als elke christen heeft Paulus een Meester. Hij staat onder gezag. Verder staat er dat Paulus is 'geroepen tot apostel' (**vers 1**). Hij is een *apostolos* – een gezondene. Paulus heeft zichzelf niet als apostel naar voren geschoven en heeft er ook niet naar gesolliciteerd. Hij werd ertoe 'geroepen', hij werd rechtstreeks door de opgestane Jezus zelf aangesteld en geïnstrueerd (zie Handelingen 9:1-19). Hij heeft direct gezag van Christus ontvangen om te onderwijzen. Wat hij schrijft is woord van God. Het is de waarheid.

1. Woorden die vetgedrukt zijn, worden in de Woordenlijst (pag. 214) uitgelegd.
2. Alle verzen uit Romeinen waarnaar in een hoofdstuk verwezen wordt, zijn vetgedrukt.